

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

AKTUALIZACE ŠVP
PRO ŠKOLNÍ ROK
2026 / 2027

1. AKTUALIZACE PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

- úprava a přesun témat
 1. Přesun 1.O → 2.O - **Zeměpis světadílů** (Afrika, Světový oceán, Austrálie a Oceánie, Antarktida)
 2. Přesun 3.O → 4.O - **Společenské a hospodářské složky krajiny - Politická mapa světa**
 3. Přesun 2. → 4. - **Geografie Evropy**

- projednáno v předmětové komisi:

- schváleno školskou radou GIO dne:

Semily,

schválil

.....
Mgr. Lukáš Rambousek
koordinátor ŠVP

.....
PhDr. Jindřich Vojta
ředitel školy

5.15 Zeměpis - nižší stupeň

Zeměpis - nižší stupeň		prima	
Výchovné a vzdělávací strategie		- Kompetence k řešení problémů - Kompetence k učení - Kompetence pracovní	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	žák - zhodnotí postavení Země ve vesmíru - srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - na příkladech prokáže tvar Země - posuzuje důsledky pohybu Země na život lidí a organismů	Planeta Země - tvar a rozměry Země - pohyby Země - sluneční soustava - vesmír	
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů			
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	žák - používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění pevniny a oceánu - umí přepočítávat vzdálenosti podle měřítek - používá zeměpisnou síť, s pomocí souřadnic určuje zeměpisnou polohu - orientuje se v časových pásmech - používá různé druhy map a plánů - vyhledává potřebné informace v atlase, - orientuje se v obsahu a rejstřících	Glóbus a mapa - glóbus, mapa, atlas - měřítko mapy - zeměpisné souřadnice - výškopis a polohopis - turistické mapy - praktické využití map	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii			
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině			
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postoje k okolnímu světu			

Zeměpis - nižší stupeň	prima	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu		
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	žák - rozpoznává složky přírodní sféry a porovnává vzájemné souvislosti mezi nimi - posuzuje zemský povrch jako výsledek působení přírodních procesů a lidských činností - rozlišuje vzhled a znaky přírodní a kulturní krajiny	Krajinná sféra - přírodní sféry - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín		
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)		
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		

Zeměpis - nižší stupeň	prima	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Vzdělávání v Evropě a ve světě		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Environmentální výchova - Základní podmínky života		
Environmentální výchova - Ekosystémy		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		

Zeměpis - nižší stupeň	prima	
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

Zeměpis - nižší stupeň	sekunda	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k řešení problémů - Kompetence k učení - Kompetence pracovní - Kompetence sociální a personální - Kompetence komunikativní	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	žák - určí polohu světadílů a oceánů pomocí zeměpisných souřadnic	Zeměpis světadílů a oceánů Afrika - poloha - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - oblasti
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- popíše členitost a typické znaky přírodních poměrů světadílu a regionů - charakterizuje světadíl podle socioekonomických ukazatelů	Světový oceán - Indický oceán - Tichý oceán
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- lokalizuje hlavní soustředění osídlení, hospodářství, hlavní a významná města - ukáže na mapě a porovná jednotlivé oceány a přiměřeně zhodnotí význam světového oceánu - charakterizuje světadíl podle přírodních i socioekonomických ukazatelů.	Austrálie a Oceánie - poloha - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - oblasti
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- chápe vztahy mezi jednotlivými složkami přírodních poměrů - pracuje aktivně s tematickými mapami obyvatelstva, sídel a hospodářských činností.	Antarktida
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- porovná souvislost osídlení s přírodními poměry. - orientuje se na politické mapě světa. - porovnává a přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných regionů	

Zeměpis - nižší stupeň	sekunda	
	žák - ukáže na mapě a porovná jednotlivé oceány a přiměřeně hodnotí význam světového oceánu	Amerika - poloha, rozloha, členitost, objevy - povrch, nerostné suroviny, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, vodstvo - obyvatelstvo Kanada USA - vznik a administrativní dělení, hospodářské oblasti, obyvatelstvo USA, doprava, světový význam Střední Amerika - pevninské státy - ostrovní státy (přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství, přehled států,...) Jižní Amerika - andské státy - ostatní státy (Přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství,...)
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	žák - charakterizuje světadíl podle přírodních poměrů - srovnává různé národy a kultury, jejich přínos pro světovou civilizaci - orientuje se i v socioekonomických aspektech světadílů - porovnává postavení jednotlivých regionů a jejich význam, hodnotí vzájemné odlišnosti a podrobnosti - zvažuje jaké změny ve vybraných regionech nastaly a co je příčinou	Severní ledový oceán Atlantský oceán
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	žák - charakterizuje světadíl podle přírodních poměrů - srovnává různé národy a kultury, jejich přínos pro světovou civilizaci - orientuje se i v socioekonomických aspektech světadílů	Asie - poloha, rozloha, členitost - povrch, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, vodstvo - obyvatelstvo - jazyky, náboženství, rasy - hospodářství a doprava - JZ Asie (státy Perského zálivu, Blízký východ)

Zeměpis - nižší stupeň	sekunda	
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- porovnává postavení jednotlivých regionů a jejich význam, hodnotí vzájemné odlišnosti a podrobnosti - zvažuje jaké změny ve vybraných regionech nastaly a co je příčinou	- Střední Asie - Zakavkazsko - J Asie (Indie) - SV Asie (Malí tygři) - V Asie (Japonsko, Čína)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Environmentální výchova - Ekosystémy		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova - Základní podmínky života		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity		
Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě		

Zeměpis - nižší stupeň	sekunda	
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Vzdělávání v Evropě a ve světě		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě		

Zeměpis - nižší stupeň	tercie	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení - Kompetence pracovní - Kompetence občanská	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	žák - orientuje se v přírodních i socioekonomických aspektech světadílu - posoudí postavení jednotlivých států i jejich význam v regionu, hodnotí vzájemné odlišnosti a podobnosti - chápe význam EU	Evropa - poloha, rozloha, členitost - povrch, vodstvo, podnebí, živočišstvo a rostlinstvo, obyvatelstvo - evropské organizace (EU,...) - JZ Evropa
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		

Zeměpis - nižší stupeň	tercie	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- hodnotí výhody spolupráce mezi státy - pracuje aktivně s tematickými mapami, určí hlavní oblasti osídlení a hospodářství	- Z Evropa - S Evropa - Střední Evropa - JV Evropa - V Evropa
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Environmentální výchova - Ekosystémy		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova - Základní podmínky života		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity		
Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		

Zeměpis - nižší stupeň	tercie	
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Vzdělávání v Evropě a ve světě		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě		

Zeměpis - nižší stupeň	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k učení • Kompetence pracovní	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	žák - posoudí prostorovou organizaci světové populace, její	Společenské a hospodářské složky krajiny - obyvatelstvo a sídla

Zeměpis - nižší stupeň	kvarta	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	rozložení, růst,... - posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidských sídel - zhodnotí funkci světového hospodářství, lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- světové hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava, těžba, služby, cestovní ruch) Krajina a životní prostředí - typy krajiny, složky krajiny, společenskohospodářské vlivy, ekologické problémy
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- porovnává předpoklady pro rozmístění hospodářství - porovnává různé krajiny, rozlišuje specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků	- typy krajiny, složky krajiny, společenskohospodářské vlivy, ekologické problémy Politická mapa dnešního světa - státy - globální problémy - mezinárodní organizace
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- uvádí na příkladech závažné důsledky přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - určí polohu pomocí zeměpisných souřadnic	- globální problémy - mezinárodní organizace ČESKÁ REPUBLIKA Geografická poloha - přírodní poměry
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- orientuje se na politické mapě světa - porovnává rozlohu ČR s vybranými zeměmi - s pomocí mapy popíše povrch a typické znaky přírodních poměrů - vyhledá, popíše a zdůvodní rozmístění obyvatelstva - srovnává ukazatele lidnatosti - odůvodní rozmístění hospodářství a perspektivu vývoje - uvede příklady mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah - vysvětlí vliv začlenění ČR do EU, uvede příklady práv členství v EU - na mapách lokalizuje jednotlivé kraje ČR a administrativní celky - porovnává jejich hospodářskou funkci, vyspělost a význam pro ČR - popíše typické znaky jednotlivých regionů - vyhodnocuje přírodní hospodářské a kulturní poměry v regionu a jeho další vývoj - posuzuje vazby v regionu	- podnebí - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo a sídla Hospodářství - průmysl - zemědělství - doprava Mezinárodní vztahy Kraje ČR Liberecký kraj

Zeměpis - nižší stupeň	kvarta	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	žák - pracuje s turistickými mapami - využívá informační zdroje - popisuje typické znaky místního regionu - pohybuje se v místním terénu (mapy, azimuty,...)	Zeměpisná cvičení
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Environmentální výchova - Ekosystémy		
Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova - Základní podmínky života		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova - práce v realizačním týmu		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Multikulturní výchova - Etnický původ		
Multikulturní výchova - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova - Multikulturalita		
Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity		
Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Osobnostní a sociální výchova - Komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Kreativita		

Zeměpis - nižší stupeň	kvarta	
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě		
Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát		
Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola		
Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Vzdělávání v Evropě a ve světě		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě		

5.8 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
2	2	0	2	6
Povinný	Povinný		Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	V předmětu žáci dosahují části očekávaných výstupů vymezených RVP G ve vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Předmět geografie zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie, část vzdělávacího oboru Geologie a části průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova v RVP G. Geografie je předmět studující krajinou sféru jako soubor přírodního prostředí a lidské společnosti. Během studia si žáci prohloubí své znalosti a vědomosti o jednotlivých složkách fyzickogeografické a socioekonomické sféry na planetární a regionální úrovni, posoudí jejich vzájemné vazby a souvislosti, shody a odlišnosti vybraných regionů světa. Získají dovednosti, které jim umožní dobře se orientovat v přírodních a společenských problémech s přihlédnutím pro praktický život. Ve vyučovacím předmětu geografie si žáci osvojují určitý integrovaný systém vyhraných poznatků z různých oborů současné geografie. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami. Během studia se žáci účastní soutěží zeměpisná olympiáda a Eurorebus.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Geografie
Mezipředmětové vztahy	• Biologie • Dějepis • Základy společenských věd • Matematika

Název předmětu	Zeměpis
	• Fyzika • Konverzace v německém jazyce • Seminář ze zeměpisu • Seminář a cvičení z biologie • Seminář z dějepisu • Společenskovědní seminář • Chemie • Anglický jazyk • Tělesná výchova • Německý jazyk • Francouzský jazyk • Konverzace v anglickém jazyce • Konverzace ve francouzském jazyce • Seminář a cvičení z matematiky • Seminář a cvičení z fyziky • Seminář a cvičení z chemie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k řešení problémů: • učitel vede žáky k osvojování si správné strategie řešení problémů prostřednictvím úkolů nebo formou projektů zadávaných na zeměpisná témata • žáci rozvíjí zejména schopnost definování problému, analýzy podmínek, které vedou ke vzniku daného problému na základě pozorování, experimentů • učitel vede žáky ke kritickému myšlení vzhledem k řešeným problémům a na zeměpisné vycházce nebo exkurzi • žáci řeší úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí Kompetence komunikativní: • učitel vede žáky k osvojení a uplatňování základních pravidel pro písemné i ústní prezentace • učitel vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata • učitel umožňuje žákům komunikovat v rámci využívání moderních informačních technologií

Název předmětu	Zeměpis
	Kompetence sociální a personální: • učitel navrhuje, organizuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách • žáci rozvíjí vztah k týmové práci • učitel vede žáky ke kultivované diskuzi
	Kompetence občanská: • učitel předkládá informace z oblasti geografie obyvatelstva, demografie a aktuálního dění • žáci si uvědomují a respektují kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory • učitel vede žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládá jednotlivé příklady jejich porušování v různých geografických oblastech • učitel vede žáky k chápání podstaty globálních problémů lidstva a jejich řešení s orientací na strategii trvale udržitelného rozvoje • učitel rozvíjí v žácích kladný vztah k životnímu prostředí • učitel zapojuje žáky do ekologických aktivit, které podporují uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku • učitel předkládá informace a seznamuje žáky se způsobem chování a činností v době živelných katastrof, formami pomoci, • případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených • učitel zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády
	Kompetence k podnikavosti: • učitel předkládá informace z náplně učiva zeměpisu o struktuře ekonomiky světa, o způsobech měřitelnosti rozvoje ekonomik světa, o současném a budoucím vývoji hospodářství světa i České republiky • žáci si vytvoří základní představu o jejich dalším vzdělávání, případně profesi • učitel vede žáky k osvojování si technik práce s mapovými, textovými, statistickými i obrazovými zdroji • učitel vede žáky k získání dovednosti zpracovávat různé druhy informací a vytvářet z nich výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě použitelné pro další vzdělávání a pro život

Název předmětu	Zeměpis
	• kontrolou a hodnocením úkolů a dovedností rozvíjí učitel schopnost objektivního sebehodnocení žáků a vede je k pečlivé a systematické práci
	Kompetence k učení: • učitel vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie s cílem dosáhnout maximální efektivity procesu učení • učitel nabízí žákům aktivní formy v učení • žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů • žáci propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí i mezinárodní dění
Způsob hodnocení žáků	Dle klasifikačního řádu GIO Semily.

Zeměpis	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k podnikavosti • Kompetence k učení	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny	objasní význam a zapojení geografie do systému věd rozliší jednotlivé obory geografie	Úvod do studia geografie vývoj geografie jako vědy postavení geografie mezi ostatními vědami obory geografie
čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	zhodnotí postavení Země ve vesmíru vyjmenuje a pozná na hvězdné obloze některá souhvězdí	
hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti	objasní zatmění Slunce a Měsíce, slapové jevy, střídání ročních dob, fungování gregoriánského kalendáře, datová mez	Země jako vesmírné těleso tvar a pohyby Země důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů střídání dne a noci
objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů	orientuje se v časových pásmech	

Zeměpis	1. ročník	
objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině	používá zeměpisnou síť, s pomocí souřadnic určuje zeměpisnou polohu	střídání ročních období důkazy rotace Země časová pásma, kalendář
orientuje se s pomocí map v krajině	rozliší mapy podle měřítek	
porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí	používá různé druhy map a plánů a dokáže s nimi pracovat	Kartografie
porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	umí pracovat s turistickou mapou a automapou	tvorba mapy, druhy map
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů	rozpozná složky a porovná souvislosti mezi nimi	geografický a kartografický vyjadřovací jazyk pojmy, znaky, vysvětlivky, statistická data
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů	posuzuje zemský povrch jako výsledek působení přírodních procesů a lidských činností	informační a navigační systémy (DPZ, GIS, GPS)
používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	umí rozlišit znaky přírodní a kulturní krajiny	Fyzickogeografická sféra
rozliší hlavní biomy světa	objasní jevy v litosféře	vzájemné vazby a souvislosti složek FGS
rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	rozliší základní typy hornin	základní zákonitosti složek a důsledky
vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	umí vysvětlit současné tvary na zemském povrchu	Litosféra
zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi	objasní jevy v atmosféře	deformace litosféry, vývoj stavby pevnin a oceánů
zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	pochozí planetární cirkulaci	tektonika a vnější síly a jejich vliv na reliéf
	objasní jevy v hydrosféře	Atmosféra
	rozliší vody světového oceánu a všech typů pevninského vodstva	synoptická mapa
	objasní jevy v pedosféře	klimatologie x meteorologie
	objasní jevy v biosféře	Hydrosféra
	umí bioklimatické pásy	světový oceán
	objasní přírodní a civilizační rizika současného světa	pevninské vodstvo a jeho formy
		Pedosféra a kryosféra
		vznik a vývoj půd
		Biosféra
		přírodní oblasti
		šířková pásma
		výškové stupně

Zeměpis	1. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Mediální výchova - Role médií v moderních dějinách		

Zeměpis	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k podnikavosti • Kompetence k učení	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	vymezí a na mapě ukáže fyzickogeografické a socioekonomické regiony zhodnotí uvedené regiony, vymezí základní etnika, původní obyvatelé, imigranty a emigranty rozdělí a porovná země podle dostupných ekonomických ukazatelů charakterizuje jednotlivé regiony charakterizuje světadíl podle rozdílnosti přírodních	Afrika celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek světadílu charakteristika regionů Afriky Austrálie a Oceánie celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek světadílu
lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná		

Zeměpis	2. ročník	
lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	poměrů vymezí a ukáže na mapě jádrové a periferní oblasti objasní sociální, politické a hospodářské problémy	charakteristika regionů, srovnání rozdílů
rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	srovnává kultury, náboženství a zhodnotí jejich přínos pro světovou civilizaci zhodnotí přírodní poměry Evropy	Geografie Ameriky Severní Amerika celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek světadílu charakteristika regionů, srovnání rozdílů
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	zhodnotí postavení Evropy ve světě objasní význam integrace evropských států porovná země EU s ostatními evropskými státy podle ukazatelů z tabulek posoudí rozdíly států v jednotlivých oblastech popíše rozpad socialistického bloku, RVHP, VS a objasní pojmy spojené s transformací ekonomiky	Kanada USA Latinská Amerika celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek světadílu charakteristika regionů, srovnání rozdílů Mexiko Střední Amerika Jižní Amerika Geografie Asie celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek světadílu charakteristika regionů, srovnání rozdílů oblastní odlišnosti přírodních podmínek ekonomické a sociální rozdíly oblastí Asie
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		

Zeměpis	2. ročník	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Vzdělávání v Evropě a ve světě		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova - Média a mediální produkce		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Mediální výchova - Uživatelé		
Mediální výchova - Role médií v moderních dějinách		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		

Zeměpis	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k podnikavosti • Kompetence k učení	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	vymezí a na mapě ukáže fyzickogeografické a socioekonomické regiony zhodnotí uvedené regiony, vymezí základní etnika, původní obyvatelé, imigranty a emigranty rozdělí a porovná země podle dostupných ekonomických ukazatelů charakterizuje jednotlivé regiony	Geografie Evropy celková charakteristika přírodních a socioekonomických podmínek světadílu charakteristika regionů, srovnání rozdílů postavení Evropy ve světě

Zeměpis	4. ročník	
lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	charakterizuje světadíl podle rozdílnosti přírodních poměrů vymezení a ukáže na mapě jádrové a periferní oblasti objasní sociální, politické a hospodářské problémy srovnává kultury, náboženství a zhodnotí jejich přínos pro světovou civilizaci zhodnotí přírodní poměry Evropy zhodnotí postavení Evropy ve světě objasní význam integrace evropských států porovná země EU s ostatními evropskými státy podle ukazatelů z tabulek posoudí rozdíly států v jednotlivých oblastech popíše rozpad socialistického bloku, RVHP, VS a objasní pojmy spojené s transformací ekonomiky	
lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské	porovná demografické údaje vymezení etnika problém kolonizace posoudí rozložení a růst světové populace posoudí jak přírodní podmínky ovlivňují funkci sídel umí pracovat se statistickými údaji umí pracovat s aktualizací údajů (denní tisk a ostatní média) vysvětlí urbanizaci a suburbanizaci určí rozdíly přírodních oblastí charakterizuje oblasti podle socioekonomických ukazatelů popíše a na mapě ukáže problémové oblasti současného světa popíše a zhodnotí strukturu průmyslových odvětví	Socioekonomická geografie Geografie obyvatelstva základní demografické charakteristiky kulturní a politické prostředí globální problémy lidstva sídelní struktura sídelní systémy Geografie hospodářství lokalizační předpoklady a faktory odvětvová a územní struktura oborů hospodářství a její důsledky ukazatelé hospodářské a životní úrovně rozmístění surovinových a energetických zdrojů hlavní odvětví hospodářství – průmysl, zemědělství,

Zeměpis	4. ročník	
aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky	podle stupně rozvoje společnosti posoudí hlavní lokalizační faktory hospodářských odvětví (primér, sekundér, terciér, kvartér) lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje ukáže na mapě nejvýznamnější lokality hospodářských regionů s pomocí mapy popíše a zhodnotí přírodní a socioekonomické podmínky ČR zhodnotí úroveň ekonomiky ČR a životní úroveň v rámci EU popíše proces transformace ekonomiky v ČR	terciérní a kvartérní sféra Geografie České republiky přírodní podmínky a možnosti jejich využití hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě charakteristika obyvatelstva a sídel transformační ekonomické procesy administrativní členění struktura hospodářství regiony, euroregiony, kraje místní region
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Osobnostní a sociální výchova - Morálka všedního dne		
Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěž		
Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		
Osobnostní a sociální výchova - Sociální komunikace		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
Multikulturní výchova - Psychosociální aspekty interkulturality		
Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		
Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti		
Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí		
Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		
Mediální výchova - Média a mediální produkce		
Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy		
Mediální výchova - Účinky mediální produkce a vliv médií		
Mediální výchova - Role médií v moderních dějinách		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Mediální výchova - Uživatelé		